

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B., s. r. o., so sídlom: K.,** IČO: X., zast. advokátom JUDr. F. N., so sídlom: K., proti žalovanému: **Z. V. S., a. s., so sídlom: N.,** IČO: X., zast. advokátkou JUDr. A. P., so sídlom: C., **o zaplatenie 249 862,31 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb 185/2007, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. februára 2012, č. k. 26Cob/85/2011/-559, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nové Zámky ako súd prvého stupňa dňa 14. 03. 2011 vydal medzitýmny rozsudok č. k. 15Cb 185/2007-525, ktorým vyslovil, že nárok žalobcu je daný.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že P. D. S., so sídlom: S. IČO: X. (ďalej len P. S.), sa žalobou, doručenou súdu prvého stupňa dňa 20. 08. 2007, v spojení s doplnením petitu žaloby zo dňa 12. 10. 2007, prvostupňovému súdu doručeným dňa 15. 10. 2007, domáhal voči žalovanému zaplatenia pôvodne 2 500 000,-- Sk (82 984,80 eur) so 14,25%-nými ročnými úrokmi z omeškania odo dňa doručenia žaloby žalovanému až do zaplatenia, a to z dôvodu úhrady majetkovej ujmy za obdobie od 01. 05. 2004 do 17. 08. 2007. V žalobe uviedol, že rozhodnutím bývalého Okresného národného výboru v Nových Zámkoch, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, č. OPLVH-1076/1985/1 zo dňa 21. 06. 1985, ako príslušného vodohospodárskeho orgánu v zmysle ustanovení § 2 a § 6 zákona SNR č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve, na základe návrhu Z. V. a K. v B. a záväzného posudku vydaného bývalým ONV – okresným hygienikom

v Nových Zámkoch, boli určené a vymedzené na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov verejného vodovodu S., ochranné pásma vodných zdrojov a stanovené záväzné podmienky pre spôsob hospodárskeho využitia vo vymedzených ochranných pásmach (ďalej len „rozhodnutie“). Rozhodnutím boli zmenené vodoprávne povolenia, udelené vodohospodárskym orgánom Okresným národným výborom v Nových Zámkoch, rozhodnutiami č. OPLHV-1242/1976-110/1976-II zo dňa 01. 03. 1976 a č. OPLVH-1120/1978-2 zo dňa 18. 07. 1978.

P. S. ďalej uviedlo, že zákon č. 138/1973 Zb. o vodách v znení neskorších predpisov, na základe ktorého boli vyhlásené ochranné pásma na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov, podľa rozhodnutia bol zrušený a s účinnosťou od 01. 06. 2002 nahradený zákonom č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „starý vodný zákon“). P. S. poukázalo na ustanovenia § 77 ods. 3, § 28 ods. 6 a 7 starého vodného zákona, ako aj na skutočnosť, že podrobnosti o majetkovej ujme a náhradách nákladov spojených s ochranou vodných zdrojov, mali byť podrobne upravené všeobecne záväzným právnym predpisom v súlade so splnomocňovacím ustanovením § 78 ods. 3 písm. e/ starého vodného zákona. Za účinnosti starého vodného zákona však vykonávací predpis, upravujúci realizáciu úhrad majetkovej ujmy a spôsob jej výpočtu, prijatý nebol.

Starý vodný zákon bol s účinnosťou od 01. 07. 2004 nahradený zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov (ďalej len „nový vodný zákon“). Na základe prechodného ustanovenia, uvedeného v § 80 ods. 3 nového vodného zákona, ochranné pásma určené na ochranu výdatnosti, kvality alebo zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov podľa doterajších právnych predpisov sa považujú za ochranné pásma vodárenských zdrojov podľa nového vodného zákona. Na základe ustanovenia § 32 ods. 6 nového vodného zákona, za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, prípadne dlhšie obdobie alebo dohody o jednorazovej úhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

P. S. ďalej poukázalo na skutočnosť, že je oprávneným nájomcom pozemkov evidovaných katastrálnym úradom v N., Správou katastra N., pre kat. územie S., N. a maďarský S., na ktorých boli rozhodnutím vyhlásené ochranné pásma, zodpovedajúce ochranným pásmam vodárenských zdrojov podľa starého aj nového vodného zákona, a preto je aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

V dôsledku vyhlásenia ochranných pásiem vodárenských zdrojov došlo k obmedzeniu hospodárenia P. S., a to na základe dodržiavania obmedzujúcich opatrení, stanovených rozhodnutím. P. S. obhospodaruje pôdu, na ktorej nie je možné hospodáriť intenzívne bez výrazných obmedzení a ako oprávnený nájomca nemôže plne realizovať všetky intenzifikačné opatrenia smerujúce k zvýšeniu produkcie. V dôsledku dodržiavania obmedzujúcich opatrení P. S. každoročne vykazuje znižovanie úžitkovosti chovu dobytka, zníženie produktivity práce, efektívnosti výroby, znižovanie kvality mlieka a mäsa.

Prípisom doručeným Okresnému súdu Nové Zámky dňa 25. 06. 2008 (správne má znieť 26. 05. 2008), P. S. navrhlo zmenu účastníka konania na strane žalobcu, a to vzhľadom na skutočnosť, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 05. 2008, uzavretou medzi ním ako postupcom a spoločnosťou O., spol. s r. o., so sídlom: T., IČO: X., ako postupníkom, postúpil postupníkovi svoju pohľadávku voči žalovanému spolu s príslušenstvom, ktorá mu vznikla z titulu nárokov na úhradu majetkovej ujmy a škody za obdobie od 01. 05. 2004 do 17. 08. 2007. Postúpenie pohľadávky bolo oznámené zo strany P. S. a spoločnosti O., spol. s r. o., žalovanému písomne listom zo dňa 07. 05. 2008. Následne zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09. 05. 2008, uzavretou medzi spoločnosťou O., spol. s r. o. ako postupcom a S. B., s. r. o., so sídlom: P., IČO: X. ako postupníkom, bola predmetná pohľadávka postúpená spoločnosti B., s. r. o. Postúpenie pohľadávky bolo oznámené postupcom žalovanému listom zo dňa 09. 05. 2008.

Okresný súd Nové Zámky uznesením č. k. 15Cb/185/2007-80 zo dňa 29. 05. 2008 navrhovanú zmenu účastníkov na strane žalobcu pripustil.

Žalobca na pojednávaní dňa 12. 01. 2009 žiadal, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že titulom náhrady majetkovej ujmy za obdobie od 01. 05. 2004 do 31. 12. 2007 si voči žalovanému uplatňuje celkovú ujmu 249 862,31 eur, čím pôvodnú žalovanú sumu rozšíril o 166.877,51 eur. Tento svoj návrh odôvodnil tým, že pri vyčíslení majetkovej ujmy

za uvedené obdobie vychádzal zo znaleckých posudkov č. 6/2008 a č. 14/2008, vypracovaných Doc. Ing. K. K., CSc., znalcom z odboru poľnohospodárstvo a ochrana životného prostredia.

Okresný súd Nové Zámky uznesením č. k. 15Cb/185/2007-292 zo dňa 03. 02. 2009 zmenu žaloby pripustil.

Následne žalobca upresnil, že náhrady majetkovej ujmy sa od žalovaného domáha za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 a poukázal na skutočnosť, že zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 sa stal veriteľom pohľadávok celkovo za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010.

Žalovaný vo svojom vyjadrení žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že nájomca v žalobe tvrdí, že od 01. 05. 2004 je nájomcom pozemkov v kat. území S., N. a maďarský S., ktoré sa nachádzajú v ochranných pásmach vodárenského zdroja určeného rozhodnutím ONV. Namietal, že žalobca nevydokladoval, na akých pozemkoch uplatňuje majetkovú ujmu, v čom mu bola spôsobená majetková ujma, v akej výške a rovnako ani nepreukázal, na základe akého práva je nájomcom pozemkov v druhom ochrannom pásme vodného zdroja od 01. 05. 2004. Poukázal na skutočnosť, že žalobca sa na neho neobrátil ani ústne, ani písomne a nepožiadal ho o zaplatenie majetkovej ujmy, teda sa nepokúsil vec riešiť dohodou tak, ako mu to ukladá vodný zákon. Následne žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že si je vedomý svojho záväzku voči žalobcovi, avšak žalobca rozsah svojho nároku a ani jeho výšku doposiaľ nepreukázal.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku ďalej poukázal na rozhodnutie bývalého ONV v Nových Zámkoch č. OPLVH-1242/1976-110/1976-II zo dňa 01. 03. 1976, ktorým bola povolená stavba vodohospodárskeho diela: „S. VODOVOD“ za podmienok presne špecifikovaných v uvedenom rozhodnutí.

Ďalším rozhodnutím bývalého ONV v Nových Zámkoch č. OPLVH-1120/1978-2 zo dňa 18. 07. 1978 bolo Z. V. a K. IPZ B. udelené povolenie na zriadenie vodohospodárskych diel a na odber podzemnej vody z vodného zdroja HS-4 v S., a to na základe skutočností, presne špecifikovaných v predmetnom rozhodnutí.

Rozhodnutím bývalého ONV v Nových Zámkoch č. OPLVH-1076/1985/1 zo dňa 21. 06. 1985 v časti A bolo zmenené vodoprávne povolenie, udelené vodohospodárskym orgánom ONV v Nových Zámkoch rozhodnutím č. OPLVH-1242/1976-110/1976-II zo dňa 01. 03. 1976 a č. OPLVH-1120/1978-2 zo dňa 18. 07. 1978 tým, že boli zrušené časti citovaných rozhodnutí, ktorými boli stanovené ochranné pásma. Ostatné časti rozhodnutí zostali naďalej v platnosti. V časti B citovaného rozhodnutia zo dňa 21. 06. 1985 boli určené na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodného zdroja HS-3 a HS-4 verejného vodovodu S. ochranné pásma. V časti C citovaného rozhodnutia boli stanovené podmienky pre využívanie ochranných pásiem vodných zdrojov podzemných vôd. V časti D citovaného rozhodnutia boli za účelom odstránenia, resp. za účelom zabránenia nepriaznivých účinkov pri obhospodarovaní pozemkov, pri hospodárskej činnosti, pri užívaní objektov a zariadení v určených pásmach hygienickej ochrany vodárenských vodných zdrojov uložené príslušným orgánom a organizáciám úlohy a obmedzenia. Súčasťou tohto rozhodnutia boli aj prílohy č. 1, 2 a 3, pričom príloha č. 1 obsahovala podmienky stanovené vodohospodárskym orgánom pre využívanie ochranného pásma druhého stupňa – vnútorného. Príloha č. 2 obsahovala podmienky stanovené vodohospodárskym orgánom pre využívanie ochranného pásma druhého stupňa – vonkajšieho a príloha č. 3 obsahovala podmienky stanovené vodohospodárskym orgánom pre ochranné pásmo druhého stupňa – spoločné – kvantitatívne.

Vo svojich právnych záveroch súd prvého stupňa poukázal na ustanovenia § 26 ods. 2 a § 28 ods. 6 zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách a § 30 ods. 2 a § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. K nároku žalobcu o náhradu majetkovej ujmy za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 uviedol, že majetkovú ujmu uplatnenú za obdobie od 01. 05. 2004 do 30. 06. 2004 je potrebné posudzovať podľa zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách, kým za obdobie od 01. 07. 2004 do 12. 05. 2010 podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v platnom znení (ďalej len vodný zákon), nakoľko starý vodný zákon bol s účinnosťou od 01. 07. 2004 zrušený a nahradený vodným zákonom.

Vo vzťahu k námietke žalovaného spočívajúcej v tvrdení, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitimáciu, súd neakceptujúc túto námietku poukázal na rozhodnutie bývalého ONV v Nových Zámkoch č. OPLVH-1076/1985/1 zo dňa 21. 06. 1985, ktorým boli okresným hygienikom v Nových Zámkoch určené na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov verejného vodovodu S. ochranné pásma vodných zdrojov a zároveň boli stanovené záväzné podmienky pre spôsob hospodárskeho využitia

vo vymedzených ochranných pásmach. Uvedeným rozhodnutím boli zmenené vodoprávne povolenia, udelené vodohospodárskym orgánom bývalým ONV v Nových Zámkoch rozhodnutiami č. OPLVH-1242/1976-110/1976-II zo dňa 01. 03. 1976 a č. OPLVH-1120/1978-2 zo dňa 18. 07. 1978. Z vyššie špecifikovaného rozhodnutia z roku 1985 súd považoval za preukázané, že týmto rozhodnutím boli vydané viaceré obmedzenia pri obhospodarovaní pozemkov v ochrannom pásme vodných zdrojov, keďže ochranné pásmo druhého stupňa – spoločné – kvantitatívne zostalo v platnosti a zostali v platnosti aj obmedzujúce režimy z neho vyplývajúce. Obmedzujúce režimy bolo teda povinné dodržiavať aj P. S. ako pôvodný žalobca. Uvedenú skutočnosť súd považoval za preukázanú aj zo svedeckej výpovede Ing. S., ktorá potvrdila, že v ochrannom pásme druhého stupňa – spoločného – kvantitatívneho, je potrebné v rozhodnutí špecifikované obmedzenia dodržiavať.

Z predložených listín, najmä z rozhodnutia vydaného bývalým ONV N. v roku 1985, mal súd za preukázané, že v bode 3 uvedeného rozhodnutia bolo poľnohospodárskym subjektom uložených niekoľko úloh, týkajúcich sa hlavne dodržiavania osobitných podmienok, týkajúcich sa hnojenia a ničenia škodcov. Z prílohy č. 3 k uvedenému rozhodnutiu súd zistil, že boli osobitne stanovené aj ďalšie obmedzujúce opatrenia pre ochranné pásmo druhého stupňa – spoločné – kvantitatívne, napríklad nemožnosť budovania ďalších odberných zariadení a zabezpečovanie ochrany povrchových a podzemných vôd pred ich znehodnocovaním, obmedzeniami nakladania s látkami, ktoré môžu ohroziť akosť alebo zdravotnú nezávadnosť povrchových alebo podzemných vôd. Uvedené obmedzenia bol povinný dodržiavať aj pôvodný žalobca s tým, že v prípade ich porušenia mu hrozili sankcie zo strany príslušných kontrolných orgánov.

K otázke aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby súd prvého stupňa ďalej uviedol, že pôvodný žalobca – P. S., bol nájomcom pozemkov, na ktorých bolo rozhodnutím bývalého ONV N. vyhlásené ochranné pásmo, zodpovedajúce ochrannému pásmu vodárenských zdrojov podľa starého vodného zákona, ako aj vodného zákona, a to počas celého žalovaného obdobia. S poukazom na uvedené vyslovil, žalobca je na náhradu majetkovej ujmy aktívne legitimovaný, pretože túto nadobudol postúpením od pôvodného žalobcu.

Súd mal tiež za nesporné, že v danom prípade je daná aj pasívna legitímácia žalovaného na úhradu majetkovej ujmy, pričom túto žalovaný žiadnym spôsobom ani nerozporoval. V tejto súvislosti poukázal na oznámenie Slovenského hydrometeorologického ústavu zo dňa 23. 01. 2008, na základe ktorého skonštatoval, že vodné zdroje v ochrannom pásme využíva a odoberá z nich vodu žalovaný. Sám žalovaný na pojednávaní, konanom dňa 03. 11. 2008 uviedol, že si je vedomý svojho záväzku voči žalobcovi a doplnil, že žalobca rozsah oprávnenia svojho nároku, ani jeho výšku doposiaľ nepreukázal.

Súd ďalej uviedol, že žalovaný si majetkovú ujmu za obdobie od 01. 05. 2004 do 31. 12. 2006 vyčíslil na základe znaleckého posudku č. 6/2006 zo dňa 30. 04. 2008, ktorý vypracoval Doc. Ing. K. K., CSc. znalec z odboru poľnohospodárstvo a ochrana životného prostredia. Výšku majetkovej ujmy za obdobie od 01. 01. 2007 do 31. 12. 2007 si žalovaný (správne malo znieť žalobca) uplatnil v súlade so znaleckým posudkom č. 14/2008 zo dňa 09. 12. 2008, ktorý vypracoval ten istý znalec. Pri vyčíslení uplatnenej majetkovej ujmy za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 žalobca podľa vlastného vyjadrenia vychádzal z vyčíslenej majetkovej ujmy na základe citovaných znaleckých posudkov. Z príloh k uvedeným znaleckým posudkom je zrejmé, že v období, za ktoré si žalobca, resp. jeho predchodca uplatnil majetkovú ujmu, bolo P. S. nájomcom pozemkov v danej oblasti. Vzhľadom na skutočnosť, že znalecké posudky za účelom určenia výšky majetkovej ujmy za žalované obdobie nedal vyhotoviť súd, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný správnosť a relevanciu týchto posudkov popiera, súd z dôvodu hospodárnosti a účelnosti ďalšieho postupu v konaní, rozhodol v danom prípade len o základe nároku žalobcu, a to v súlade s § 152 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) s tým, že o výške nároku žalobcu, ako aj o trovách konania, rozhodne osobitným rozhodnutím.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, uznesením č. k. 26Cob/85/2011-559 zo dňa 09. 02. 2012, napadnutý medzitýmny rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Nesprávne právne posúdenie veci podľa vyššie citovaného ustanovenia O. s. p. odvolací súd vzhliadol v tom, že súd v danom prípade postupoval podľa § 152 ods. 2 veta druhá O. s. p. a napadnutým medzitýmny rozsudkom rozhodol o základe veci, hoci na takéto postup neboli splnené podmienky. Vo vzťahu k § 152 ods. 2 O. s. p. uviedol, že účelnosť rozhodnutia len o základe veci je vo všeobecnosti zachovaná iba v prípade, ak súd

prvého stupňa disponuje dostatkom skutkových zistení pre posúdenie všetkých sporných otázok, vyplývajúcich z uplatňovaného nároku a spornou zostáva iba výška toho nároku, napr. z dôvodu jej obtiažnej zistiteľnosti, vyvolávajúcej potrebu ďalšieho rozsiahleho dokazovania. Zdôraznil, že žalobca si žalobou, podanou v prejednáwanej veci, uplatňuje nárok na náhradu majetkovej ujmy sčasti v zmysle § 30 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a sčasti podľa predchádzajúcej právnej úpravy obsiahnutej v § 28 ods. 6 zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách.

Odvolačí súd poukázal na § 28 ods. 6 zákona č. 184/2002 Z. z. a § 30 ods. 6 (správne má znieť § 32 ods. 6) zákona č. 364/2004 Z. z. a v ich súvislosti na nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 184/2003 Z. z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania a o spôsobe výpočtu náhrady, ako aj neskoršie nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 438/2005 Z. z. s rovnakým názvom, ktoré v § 2 ods. 1 a 2 obsahujú zhodné definície pojmov náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania. V § 2 ods. 1 uvedené vládne nariadenia zhodne určujú, že náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania na poľnohospodárskom pozemku v dôsledku zvýšenia nákladov nad bežné obhospodarovanie pozemku je rozdiel medzi skutočnými nákladmi, vynaloženými na obhospodarovanie pozemku a priemernými nákladmi v danej výrobnej oblasti v tom istom roku (pričom novšie vládne nariadenie obsahuje navyše iba dovetok, že ide o rozdiel vyjadrený v peňažných prostriedkoch v slovenskej mene). V § 2 ods. 2 tie isté vládne nariadenia zhodne určujú, že náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania na poľnohospodárskom pozemku v dôsledku zníženia produkcie je rozdiel medzi priemernou produkciou v danej výrobnej oblasti a dosiahnutou produkciou v tom istom roku (s rovnakým dovetkom ako je uvedený vyššie).

Z vyššie citovaných definícií výpočtu výšky náhrad žalovanej majetkovej ujmy mal odvolací súd za zrejmé, že skutočnosť, že k majetkovej ujme, spôsobenej obmedzeniami bežného obhospodarovania, reálne došlo, možno mať spoľahlivo za preukázanú v podstate až vtedy, keď je už známa aj jej výška. V princípe je totiž možné, že existencia konkrétnych obmedzení hospodárenia na pozemkoch v ochranných pásmach vôd, založených príslušným rozhodnutím v konkrétnom prípade môže, ale aj nemusí mať za následok vznik majetkovej ujmy na strane toho, kto na týchto pozemkoch hospodári a v prospech koho by právo na jej náhradu prípadne svedčilo. Skonštatoval, že skutočnosť, či k majetkovej ujme došlo a či teda žalobcovi zároveň vzniklo právo na jej náhradu, bude nad všetku pochybnosť zrejmá až vtedy, keď už bude známa aj jej konkrétna výška. Na základe uvedeného odvolací súd dospel

k záveru, že vydanie medzitýmneho rozsudku je v danom prípade predčasné, keďže na jeho vydanie nie sú splnené podmienky. Napadnutý medzitýmny rozsudok preto zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, ktorému súčasne uložil rozhodnúť rozsudkom o celej prejednávanej veci naraz (§ 152 ods. 2 veta prvá O. s. p.), teda tak o jej základe, ako aj o výške žalovaného peňažného plnenia s tým, že pri rozhodovaní o veci sa vysporiada aj s ostatnými vecnými námietkami žalovaného, obsiahnutými v jeho odvolaní proti zrušenému medzitýmnemu rozsudku.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 21. 05. 2012.

Proti zrušujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (ďalej tiež ako dovolateľ) a navrhol, aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/85/2011-559 zo dňa 09. 02. 2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podanie dovolania žalobca odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., teda že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konkrétne k procesnej vade uvedenej v písm. f/ (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), argumentujúc porušením čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zabezpečujúcich právo na súdnu ochranu. Odvolaciemu súdu vytkol nesprávnosť, nezákonnosť a arbitrárnosť jeho rozhodnutia. Dovolateľ má za to, že odvolací súd vyslovil právne závery bez toho, aby sa vysporiadal so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol tak na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 56/01, IV. ÚS 115/03 a č. k. III. ÚS 119/03-30. Odvolaciemu súdu ďalej vytkol, že svoje rozhodnutie nečakane založil na inom právnom závere, než súd prvého stupňa, čím dovolateľovi odňal možnosť namietat' správnosť právneho názoru, zaujatého odvolacím súdom na inštančne vyššom súde. Na rozdiel od iných žalobcov, uplatňujúcich si v súdnych konaniach náhradu majetkovej ujmy, o základe ktorej súdy rozhodovali vo forme medzitýmnych rozsudkov, dovolateľovi sa bez relevantného právneho dôvodu odníma možnosť konať bez súdom, pretože v jeho prípade nie je právne možné rozhodnúť o základe jeho právneho nároku medzitýmnym rozsudkom. Vo vzťahu k tejto forme súdneho rozhodnutia odvolaciemu súdu vytkol, že svojím uznesením navodil procesno-právny stav, ktorým právne paralyzoval možnosť rozhodnúť v predmetnom súdnom konaní spôsobom

vydania medzitýmneho rozsudku, záväzného pre ďalšie štádium súdneho konania. V dôsledku tejto skutočnosti sa zmarila cesta k dohode účastníkov o úhrade majetkovej ujmy v zmysle § 32 ods. 6 druhá veta zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v príslušnom znení. Poukázal na § 152 ods. 2 O. s. p., ktorý súdu pri voľbe procesného postupu, vyplývajúceho z uvedeného ustanovenia umožňuje, aby medzitýmnym rozsudkom rozhodol o tom, či má účastník konania na požadovanom plnení právo a v akom rozsahu, pričom jeho výrok zahŕňa posúdenie skutkového stavu sporu, ktorým je uplatnený nárok charakterizovaný, ako aj z neho odvíjajúce sa právne posúdenie veci. Poukázal ďalej na princíp tzv. právnej fikcie, znamenajúci, že skutkový a právny stav konania, s ktorým sa súd v medzitýmnom rozsudku vysporiadal, už nie je možné napadnúť a spochybňovať a plne sa použije na ostatnú časť konania, v ktorej súd rozhoduje už iba o výške požadovaného nároku. Pojmovovo preto môže byť medzitýmny rozsudok vymedzený prostredníctvom súdneho určenia iba kladne, a to, že opodstatnenosť nároku je daná čo i len v minimálnej možnej výške.

K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý dovolanie navrhol ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/, veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolateľom napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým zrušil odvolaním napadnutý medzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie teda smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení, preto dovolanie podľa § 239 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd, vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietol vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dôvodom, zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá okrem iného aj absencia riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, z dôvodu ktorého je toto nepreskúmateľné.

Vo vzťahu k uvedenej procesnej vade dovolateľ namietol nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, je však dovolací súd toho názoru, že Krajský súd v Nitre svoje rozhodnutie o zrušení medzitýmneho rozsudku súdu prvého stupňa náležite odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p., ktoré sa v plnej miere uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Na rozdiel od prvostupňového rozhodnutia, odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/2005). Aj napriek vyššie ustanoveným možnostiam je rozhodnutie odvolacieho súdu náležite odôvodnené, do svojho odôvodnenia pojal kľúčové argumenty, na základe ktorých rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky zrušil a z tohto dôvodu je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ústavne akceptovateľné. Krajský súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal so skutočnosťou, že existencia konkrétnych obmedzení hospodárenia na pozemkoch v ochranných pásmach vôd. založených príslušným rozhodnutím v konkrétnom prípade môže, ale aj nemusí mať za následok vznik majetkovej ujmy na strane toho, kto na týchto pozemkoch hospodári a v prospech koho by právo na jej náhradu prípadne svedčalo. Vecne aj právne dostatočne argumentoval, keď uviedol, že to, či k majetkovej ujme došlo a či teda žalobcovi vzniklo právo na jej náhradu, bude možné ustáliť až vtedy, keď bude známa aj jej konkrétna výška.

Na základe uvedeného má preto dovolací súd za to, že odvolací súd pri odôvodnení svojho rozhodnutia postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi zastúpenému

v odvolacom konaní advokátom neznemožnil uplatniť zákonné procesné práva, priznané mu právnym poriadkom o občianskom súdnom konaní na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Okrem vyššie uvedenej námietky žalobca procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. nekonkretizoval a neuviedol žiadne také dôvody, ktoré mali preukázať procesné pochybenie odvolacieho súdu, majúce za následok odňatie práv žalobcu konať pred súdom. Obsah jeho dovolania sa týka jeho nespokojnosti s vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia a právnym posúdením prejednávanej veci odvolacím súdom, pričom nepreukázal, že právne posúdenie veci znamená odňatie jeho procesných práv v odvolacom konaní.

V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod, bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 239 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu bol zákonný a žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Keďže v danom prípade dovolanie žalobcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vada, uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia), zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5, veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol.

So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5, veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto by mal právo na náhradu trov konania. Keďže si však trovy v dovolacom konaní napriek svojmu písomnému vyjadreniu k dovolaniu neuplatnil, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 12. 05. 2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. januára 2013

JUDr. Alena Priecelová, v . r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová